

belt, hver gang man påpegede, at der måske også burde tages kontakt til systemkritikere, så blev det afvist af danske regeringer med helt samme argumenter, som ministeren bruger i dag.

Er det ikke korrekt, at hr. Per Stig Møller dengang også var med til at kritisere de danske magthavere for i for høj grad at have et ukritisk forhold til de sovjetiske magthavere og ikke støtte systemkritikerne?

Kl. 11:15

Formanden:
Ministeren.

Kl. 11:15

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jamen det er jo ikke korrekt, vil jeg sige til hr. Holger K. Nielsen. Da venstrefløjen heldigvis kom i opposition i 1982, så fortsatte den jo sin fidele politik over for Sovjetunionen. Jeg husker da stadig væk en folketingsmand, der stod heroppe og sagde: Gudskelov at vi har Bresjnev. Så selv da man kom i opposition og altså ikke længere havde regeringsargumentet, så kørte man den politik. Så det er simpelt hen en historisk forvanskning, som hr. Holger K. Nielsen er ude i.

Nu spurgte hr. Holger K. Nielsen til hr. Per Stig Møller i 1960'erne og 1970'erne, og der havde jeg den kritik af de totalitære samfund. Jeg udgav også antologien »Stemmer fra Øst« i 1985, som gennemgik de totalitære samfund i hele Østeuropa og helt over til Kina. Det var da udmærket, at det kom. Der havde jeg da også gerne set, at regeringerne havde været kritiske over for Sovjetunionen. Jeg mener stadig væk, at vi er kritiske over for Rusland, men jeg vil ikke sammenligne Rusland i dag med Sovjetunionen, som det var. Og der savnede jeg faktisk, at en hr. Holger K. Nielsen og andre havde været lidt tydeligere.

Kl. 11:16

Formanden:

Tak til udenrigsministeren. Så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører for forespørgerne.

Kl. 11:16

(Ordfører for forespørgerne)

Holger K. Nielsen (SF):

På trods af den sidste meningsudveksling synes jeg faktisk, at vi har haft en god debat i dag. Der har jo været en gennemgribende kritisk distance til den russiske udvikling, og det er fuldstændig klart blevet markeret af ministeren, ordførerne for regeringspartierne og andre ordførere, at vi finder, at de demokratiske tilbageslag i Rusland

er fuldstændig uacceptable, og at det også fra dansk side er nødvendigt at gøre noget.

Der, hvor vi bliver noget uenige, har lidt at gøre med den sidste meningsudveksling, for det er jo ikke rigtigt, at man som regering ikke kan gå ind og støtte en demokratisk opposition i et andet land. Det gør vi i Hviderusland. Jeg står her med et aktstykke fra Finansudvalget fra den 3. april 2006, hvor man beder om penge til at støtte menneskerettighedsgrupper og ngo'er i Hviderusland med den argumentation, at der er sket så store demokratiske tilbageslag, at det er nødvendigt at støtte de mennesker, som står op imod dem, og som arbejder for en demokratisk udvikling. Det gør vi i en række andre lande, og det skal vi også gøre.

Derfor var det fuldstændig legitimt, at der i sin tid var nogle, der kritiserede de danske magthavere for at have et fuldstændig ukritisk samarbejde med magthaverne i det daværende Østeuropa, for det havde man. De danske magthavere, den danske stat, samarbejdede dengang tæt med magthaverne ud fra nogle betragtninger om, at det var i vores interesse at gøre det. Det er naturligvis legitimt nok, men det er jo derfor, at vi er nødt til at diskutere, om ikke også hensynet til menneskerettigheder og demokrati frem for udelukkende kolde, magtpolitiske kalkuler bør spille en rolle i udenrigspolitikken.

Jeg synes i og for sig, at hr. Frank Aaen havde nogle relevante betragtninger om dobbeltmoralen i Vestens udenrigspolitik. Da den her regering kom til, slog den sig op på at føre en aktivistisk udenrigspolitik. Statsministeren gik op og sagde, at når man skal vælge mellem demokrati og diktatur, vælger man demokratiet. Vi fik indtryk af, at der skulle føres en helt ny værdibase-ret udenrigspolitik i det her land. Så vidt så godt.

Det er imidlertid karakteristisk, at når det handler om de svære ting, om de store magter – Kina, Rusland – kommer der andre boller på suppen, end når det drejer sig om de små lande, Burma, Hviderusland osv. Her kan man godt svinge sig op og føre en aktivistisk politik, men når det drejer sig om store lande, ser man gennem fingre med det. I tilfældet med Rusland ser man gennem fingre med den russiske krig i Tjetjenien, som uden sammenligning er den mest beskidte krig, vi har set i Europa i de sidste mange år, hvor menneskerettighedssituationen stadig væk er af en sådan karakter, at det er en skændsel for Europa. Det er det. Jeg vil ikke sige, at man ser gennem fingre med det, men